

Byggeerhvervet ser frem til en revision af energisparepolitikken

Klima- og Energiministeriet fremlagde i dag en evaluering af effekterne af den hidtidige energispareindsats, som et bredt folketingsflertal vedtog i juni 2005. Handlingsplanen lagde især vægt på at realisere en del af det meget store besparellespotentiale, som findes i bygningsbestanden, idet drift og benyttelse af bygninger tegner sig for 40 % af det samlede danske energiforbrug.

Selvom de kritiske bemærkninger om den hidtidige spareindsats var ventet, er der ifølge byggeerhvervets organisationer (Dansk Byggeri, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Tekniq og Danske Arkitektvirksomheder) tale om en så væsentlig og alvorlig kritik, at det må give anledning til en markant og hurtig revision af den hidtidige energisparepolitik.

Evalueringen, som er gennemført af Ea Energianalyse, NIRAS, RUC og 4-fact, viser, at ingen af handlingsplanens tre centrale virkemidler har virket efter hensigten.

For det første skulle energiselskaberne ifølge handlingsplanen bidrage aktivt til at fremme besparelser hos deres kunder. Til det formål har selskaberne hvert år opkrævet 200 mio. kr. hos deres kunder. Nu viser evalueringen, at halvdelen af de besparelser, som indgår i selskabernes dokumentation for deres indsats, er besparelser, som er blevet gennemført uafhængigt af selskabernes indsats. Ifølge byggeriets organisationer har selskaberne fortrinsvis brugt pengene til selvvalgte projekter. Den brugerfinansierede energispareindsats er dermed i alt for høj grad præget af, hvad selskaberne har ønsket at udbyde - og ikke af, hvad der giver den største effekt.

For det andet er der sket en opstramning af ordningen om energimærkning af bygninger. Gennem de sidste fire år har bygningsejere i henhold til lovgivningen brugt et milliardbeløb til energimærkning af bygninger i forbindelse med ejerskifte – en udgift, der ikke står i noget rimeligt forhold til de opnåede energispareeffekter. Evalueringen viser, at halvdelen af alle solgte bygninger ikke har det krævede mærke og at ordningen samlet set ikke er omkostningseffektiv.

For det tredje var det et væsentligt element i handlingsplanen, at det offentlige som landets største bygningsejer skulle gå forrest i energispareindsatsen. Gennem mærkning af alle offentlige bygninger skulle stat og kommuner realisere de mest rentable besparelsesforslag – og samtidig afprøve nye løsninger og koncepter for at fremme modningen af markedet for energibesparelser. Her konstateres det i evalueringen, at det offentlige ikke har været i stand til at gå foran og at udviklingen i energiforbruget ikke går den rigtige vej.

Byggeerhvervet finder, at evalueringsrapporten med al tydelighed viser, at det er nødvendigt at gentænke hele den offentlige energisparepolitik. I den forbindelse har byggeerhvervet en række forslag til, hvorledes der kan komme gang i markedet for energibesparelser i bygninger.

Med hensyn til energiselskabernes rolle er der brug for at bryde deres monopol på anvendelsen af de 200 mio. kr., som i dag opkræves hos kunderne til at realisere besparelser. I stedet bør det fra politisk side sikres, at energisparemidlerne anvendes der, hvor de giver den største energibesparelse og at midlerne tildeles ud fra objektive kriterier, der er ens i hele landet. I den forbindelse peger de fire organisationer bl. a. på, at der etableres en energisparefond, der både omfatter varme- og elbesparelser. Hvis de politiske målsætninger skal nås, bør der være fokus på varme-, olie- og gasbesparelser i lige så høj grad som elbesparelser.

Med hensyn til energimærkningsordningen bør det overvejes at ændre mærkningskravet, så det i stedet for kun at være gældende ved ejerskifte også rettes mod de bygninger, der har det største energiforbrug pr. m² og dermed mest CO₂-udledning. Mærkningsordningen bør gennemføres selektivt, således at der fokuseres på de mest energiforbrugende bygninger og brændselsformer. Samtidig bør der åbnes op for mere enkle og handlingsorienterede mærkninger end den nuværende ordning, således at en langt bredere kreds af bygningsejere vil anvende energimærkerne aktivt til at realisere energibesparelser.

Med hensyn til den offentlige sektors rolle finder organisationerne, at selvom der i november blev lanceret en række nye initiativer for de statslige institutioner, er der brug for en hurtig og besluttsom indsats. I den forbindelse bør kommunerne og regionerne tildes en mere central rolle, ligesom det nuværende anlægsstop, der rammer kommunale energirenoveringer, bør ophæves for energibesparende projekter.

Evalueringen viser, at lovgivningsmæssige tiltag på området og brugen af skatter, afgifter og tilskud som incitament vil være langt mere effektive end de hidtidige tiltag. I den fremtidige energipolitik vil det være helt afgørende, at den adfærdsregulerende effekt spiller en større rolle – bl.a. ved at indrette afgiftsstrukturen på en måde, så den er gennemskuelig for slutbruger og samtidig tilgodeser de brugere, der gør en indsats for at minimere deres energiforbrug og CO₂-udledning. Desuden forudsiger byggeerhvervet, at det vil være nødvendigt med en eller flere selektive og målrettede tilskuds- eller låneordninger, for at få sat gang i private og offentlige investeringer i energirigtige løsninger. Det afgørende er, at det sker på markedsvilkår og på en sådan måde, at det er den opnåede CO₂-reduktion og energibesparelse, der afgør tilskuddets omfang og størrelse.

Regeringen har chancen for hurtigt at tage konsekvenserne af den kritiske evaluering. Allerede den 1. marts skal den som et led i energiforliget fra februar i 2008 fremlægge en samlet strategi for energieffektive bygninger.

Yderligere kommentarer til evalueringen af den samlede energispareindsats kan fås ved henvendelse til:

Direktør Michael H. Nielsen, Dansk Byggeri, tlf.: 72 16 00 00 (mobil 20 28 52 64) (eller specialkonsulent Jonas Møller, mobil 23 26 93 11)
Direktør Henrik Garver, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, tlf.: 35 25 37 37 (mobil 40 82 43 38)
Direktør Niels Jørgen Hansen, Tekniq, tlf.: 43 43 60 00 (mobil 40 74 43 60)
Direktør Christian Lerche, Danske Arkitektvirksomheder, tlf.: 32 83 05 00 (mobil 51 55 74 94)